

Eindverslag

Subsidieregeling demonstratie- en kennisoverdrachtprojecten duurzame landbouw
Tender energiebesparing

Aanvraagnummer	DEMOen/03/004
Naam aanvrager	Samenwerkingsverband Tuinbouw combinatie Harmelerwaard
Projectnaam	Tuinbouwenergiecluster Harmelerwaard, clustering in zelfstandigheid, een duurzaam en haalbaar concept
Startdatum	1 juli 2003
Einddatum	23 mei 2006
Verleend subsidiebedrag	€ 58.470,40
Gevraagd subsidiebedrag	€ 45.633,78

Doelstelling van het project:

Het demonstreren van een cluster van 6 zelfstandige glastuinbouwbedrijven, die samenwerken om energiegebruik te verlagen door gebruik te maken van een biomassavergistingsinstallatie, WKK en een innovatief energiebeheersysteem voor de optimalisatie van de inzet van de beschikbare warmtebronnen.

De kennis en vaardigheden die TCH tijdens ontwikkeling, realisatie en evaluatie van de systeemonderdelen opdoet en heeft opgedaan zal zij middels dit project overdragen aan glastuinbouwers en andere geïnteresseerden.

In nauw overleg met de vakpers wil de TCH via de vakbladen bekendheid geven aan de kennis en ervaringen opgedaan tijdens de diverse voorstudies, keuzes, implementaties, proefnemingen en evaluaties. Via een eigen internetsite kan de sector de ontwikkelingen op de voet volgen.

Zoals u weet heeft het haalbaarheidsonderzoek voor de biovergistingsinstallatie een negatief resultaat opgeleverd en hebben wij op uw verzoek het project aangepast.

1. Verloop en Uitvoering:

Gedurende het project hebben wij onze clustering in diverse bijeenkomsten en excursies voor diverse belangenorganisaties openbaar gesteld. Hiermee zijn inmiddels een aantal glastuinbouwers overgegaan tot clustering van energievoorziening in een aantal gebieden in Nederland. Ook vanuit België hebben wij de tuinbouw uitgelegd hoe wij dit cluster hebben opgezet.

Het energieinformatiesysteem hebben wij gedurende het project geoptimaliseerd en kan door diverse partijen gebruikt worden op te combineren met de tuinbouwcomputer.

Via de website kunnen verschillende organisaties en instanties onze ontwikkelingen volgen en zijn er in de loop van 2004 en 2005 vele excursies en bijeenkomsten geweest om de ontwikkelingen duidelijk te maken.

We hebben in de tijd wel geleerd dat de glastuinbouw Nederland veel bezig is met clustering, maar op zoek is naar computersystemen voor optimalisatie en samenwerkingsverbanden. Wat wij veel gedaan hebben is door diverse overleggen zaken met elkaar te bespreken en open te houden naar elkaar.

2. Resultaten

Communicatie

		Realisatie tot nu toe	Doelstelling volgens projectplan
Aantal georganiseerde activiteiten	demonstratiedagen		
	workshops	4	4
	voorlichtingsdagen	4	4
	excursies	25	22
Totaal aantal bezoekers	demonstratiedagen		
	workshops	150	100
	voorlichtingsdagen	280	200
	excursies	1500	400
Aantal publicaties		2500	2000
Bereik van de publicaties (aantal lezers, globaal)		1.500.000	1.000.000

Verwacht u de communicatiedoelstellingen volgens projectplan te halen? Wilt u dit motiveren?

Ja, tot op heden komen er wekelijks aanvragen binnen voor excursies en voorlichtingsdagen van verschillende branche-organisaties en gemeentelijke instellingen. Begin oktober zal er zelfs een Belgische delegatie ons project bezoeken om de cluster vorming in combinatie met WKK te bekijken. Ook via onze website krijgen wij veel aanvragen en verzoeken en worden zelfs vragen gesteld nav ons haalbaarheidsonderzoek.

Energiebesparingspotentie

	Nulsituatie	Realisatie tot nu toe	Doelstelling volgens projectplan
Energieverbruik op het project (in a.e.)	N.V.T.	10,6 mln	12,4 mln
Aandeel duurzame energie (in%)	N.V.T.	20%	19-35%
Energiebesparing (in a.e.)	N.V.T.	1 mln	3 mln
Energiebesparing (in %)	N.V.T.	10	25
Invloed op productie en/of productkwaliteit	N.V.T.	positief	nul
Toepassing op andere bedrijven (kenmerk en areaal, aantal bedrijven)	N.V.T.	40%	40%
Spin off naar andere sectoren en/of gewassen (energiebesparingseffect in a.e.)	N.V.T.	40%	40%

Verwacht u de energiebesparingsdoelstellingen volgens het projectplan te halen? Wilt u dit motiveren?

Op het WKK punt wel, voor zover de marktomstandigheden dat toelaten.

Intussen wordt er in het gebied een nieuw elektra handelsconcept geïmplementeerd en verder ontwikkeld waardoor de WKK nog aantrekkelijker kan worden neergezet.

Economisch gezien gaan we het plan dus realiseren.

Vanaf eind 2004 kunnen wij eindelijk de WKK optimaal laten draaien en middels automatisering heeft dit in 2005 de verwachting nog beter te kunnen functioneren en te optimaliseren.

Conclusie en Aanbevelingen

- Wij menen d.m.v. energieclustering een optimalere en bewustere energievoorziening te kunnen realiseren dan dat wij dit individueel zouden doen.
- ongeveer 175
- ongeveer 50
- 25
- tegenwerking grotere energiebedrijven
- Wij zijn enorm verheugd met het behaalde bereik van telers en branche-organisaties. Ook zijn wij inmiddels binnen het gebied verder de energiestromen aan het ontwikkelen. Al met al een geslaagde onderneming en wij zien in Nederland steeds meer clusters ontstaan.

3. Wijze van openbaarmaking

Wij zullen de verslagen en resultaten beschikbaar stellen op onze website.

